

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 581/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 36/2017 z 27. júna 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 294/2016 z 27. septembra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o.,

Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 36/2017 z 27. júna 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 294/2016 z 27. septembra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Národnou bankou Slovenska (ďalej aj „NBS“) domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“). Okresný súd rozsudkom sp. zn. 9 C 223/2011 z 27. októbra 2015 (ďalej len „rozsudok z 27. októbra 2015“) žalobu sťažovateľky zamietol. Proti rozsudku okresného súdu z 27. októbra 2015 sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu z 27. októbra 2015 potvrdil ako vecne správny. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho odmietol.

Ku skutkovým a právnym okolnostiam právnej veci, ktorá bola predmetom rozhodovania v napadnutom konaní pred okresným súdom a krajským súdom, sťažovateľka uvádza, že ako členka vložila do družstva [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „družstvo“), peňažné prostriedky, ktoré družstvo zhodnocovalo v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov. Túto činnosť malo vykonávať na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 126 zákona o cenných papieroch na základe zverejneného prospektu investície, ktorý schvaľuje Národná banka Slovenska. Prospekt investície bol schválený rozhodnutím Úradu

pre finančný trh č. UFT-002/2002/SPI z 21. marca 2002 o schválení prospektu investície. Družstvo využívalo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov členov a na nadobudnutie majetkových hodnôt výhradne obchodníka s cennými papiermi [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“), ktorý vykonával činnosť obchodníka s cennými papiermi podľa zákona o cenných papieroch na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb vydaného NBS do 1. marca 2011, keď mu NBS odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky družstva a ich spracovanie v rámci prospektu investície upravovala zmluva o správe portfólia cenných papierov podľa zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „zmluva“), ktorú uzatvorili ako zmluvné strany družstvo a obchodník s cennými papiermi „a ktorá bola počas jej platnosti zmluvnými stranami menená a doplnená, naposledy v znení zmien a doplnení uskutočnených Zmluvou o riadení portfólia uzatvorenej dňa 2. 6. 2008“.

Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov sťažovateľkou vložených do družstva mala byť v súlade s prospektom investície a na základe činnosti obchodníka s cennými papiermi podľa zmluvy 8 % p. a. Nad činnosťou družstva ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi vykonávala dohľad podľa zákona o cenných papieroch NBS, ktorej právomoci v oblasti dohľadu vyplývajú zo zákona Slovenskej národnej rady č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Okrem týchto právnych predpisov NBS vykonávala dohľad nad družstvom a obchodníkom s cennými papiermi aj podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľka sa v konaní pred okresným súdom a krajským súdom domáhala proti žalovanej (Slovenská republika, za ktorú koná NBS) náhrady škody v sume 69 132,67 € s príslušenstvom. Tvrdila, že išlo o škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone bankového dohľadu nad družstvom.

Podľa sťažovateľky je napadnutý rozsudok krajského súdu založený na skutkových a právnych záveroch, ktoré sú arbitrárne, keďže v ňom nebol

„... rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva... NBS mala vedomosť o verejne známých skutočnostiach, že činnosťou Obchodníka s CP a Družstva vzniká bezprostredne hroziace nebezpečenstvo vzniku škody, no napriek tomu však nekonala tak, aby včas vykonala preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku tejto škody. NBS mala prístup k všetkým informáciám v dôsledku informačnej povinnosti Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a to vrátane aktuálneho stavu hospodárenia Družstva. NBS vo svojom vyjadrení sama uviedla a potvrdila, že vykonávala dohľad nad dodržiavaním povinností Družstva, kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, splnenie povinnosti predložiť NBS pred zverejnením na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 Zákona o CP...

Krajský súd odvodzuje limitovaný dohľad NBS od § 129 ods. 3 Zákona o CP, ktorý bol doplnený do Zákona o CP s účinnosťou až od 1. 6. 2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený prospekt investície. Z tohto znenia však nemožno vyvodiť jednoznačný záver o tom, že pred jeho doplnením NBS vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 Zákona o CP je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 Zákona o CP (ktorý platí v tomto znení už od 1. 5. 2007), Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s CP patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 Zákona o CP mala NBS zisťovať (čo v prípade Družstva ani Obchodníka s CP neurobila) všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP. Zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca upravený tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo

činnosťou Obchodníka s CP, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov. Ak NBS mala informácie o celkovej činnosti Družstva, nemohla vykonávať a ani nevykonávala dohľad v limitovanom rozsahu.“

Všeobecné súdy podľa názoru sťažovateľky taktiež pri svojom rozhodovaní nezohľadnili *„správu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní sp. zn. 7 C 206/2011...“*.

Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona o zodpovednosti za škodu nie je podľa názoru sťažovateľky, *„aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože Zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z jej (osobitných) predpokladov. Zákon o zodpovednosti za škodu, o ktorý Sťažovateľ opieral svoju žalobu, neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávnych vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Pokiaľ by sa pripustil názor, že prebiehajúce konkurzné konanie vylučuje podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval občiansky zákonník. Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze.“*

Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorým namietala porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa jej názoru nevychádza z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach. Podľa nej je namieste úvaha, že najvyšší súd *„... namietaným uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím Najvyšší súd de facto odmietol právo Sťažovateľa na súdnu ochranu... Z odôvodnenia Uznesenia Najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie odmietol s poukazom na to, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko Sťažovateľom namietaná procesná vada ako aj iné vady v danom*

súdnom konaní nevyšli najavo. Sťažovateľ je toho názoru, že najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať.“

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň sa domáha úhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a osobitne vyslovuje nesúhlas so záverom najvyššieho súdu o tom, že ňou namietané procesné vady nevyšli najavo. Je toho názoru, že najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté z dôvodu nevymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 431 až 435 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), čo zároveň znamená, že najvyšší súd sa pre uvedený nedostatok nezaoberal existenciou procesných vád ako takých tak, ako to svojou argumentáciou mylne namieta samotná sťažovateľka. Aj napriek tomu, že relevantnosť argumentácie sťažovateľky je vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu už na prvý pohľad spochybniteľná, uplatňujúc materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd zaručených ústavou a dohovorom, pristúpil ústavný súd k preskúmaniu citovaného rozhodnutia z pohľadu záruk spravodlivého súdneho konania,

a to predovšetkým s prihliadnutím na požiadavku náležitého odôvodnenia citovaného rozhodnutia.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu neexistuje medzi nimi podstatná odlišnosť (II. ÚS 27/07), a preto ich namietané porušenie možno posudzovať spoločne.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravoval v čase podania dovolania § 419 a nasl. CSP.

Po citácii všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vymedzeným v § 420 a § 421 CSP najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal na dôvody, ktorými možno odôvodniť dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, pričom zároveň zdôraznil, že dovolací dôvod sa v súlade s § 431 ods. 2 CSP vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

V nadväznosti na citované ustanovenia procesno-právneho kódexu a s prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 447 písm. f) CSP, podľa ktorej sa dovolanie odmietne, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú

vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol a v konkrétnostiach predovšetkým uviedol:

„V danom prípade žalobkyňa podala dovolanie, v ktorom – spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až 435 CSP – neuviedla, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a dovolacie dôvody nevymedzila tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia. V prípade takéhoto dovolania (t. j. dovolania, v ktorom absentuje uvedené vymedzenie) súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP. Argumentácia a formulácie obsiahnuté v dovolaní nedávajú – ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 CSP) – možnosť posúdiť, či žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 alebo § 421 CSP (ktoré v dovolaní rovnako nie sú ani len spomenuté). Dovolateľka tvrdí (len) to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne, nesprávne právne posúdené a súdy nevykonali navrhované dôkazy. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 431 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP. Je nepochybné, že žalobkyňa podala dovolanie, ktoré má náležitosti v zmysle § 428 CSP (nie je preto daný dôvod pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ CSP), v jej dovolaní však absentuje iná zákonom požadovaná náležitosť – dovolacie dôvody v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP. Aj absencia takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.“

V súvislosti s preskúvaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016).

Z (už citovanej) právnej úpravy regulujúcej prípustnosť dovolania, ako aj spôsobu vymedzenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v tom, že dovolateľ v súlade s § 431 ods. 2 CSP (resp. § 432 ods. 2 CSP) uvedie, v čom táto vada spočíva, možno uzavrieť, že dovolanie sťažovateľky sa pre nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu (odôvodnenia) javilo už *prima facie* ako dovolanie, pri ktorom nie sú splnené procesné podmienky pre preskúmanie jeho prípustnosti a ktoré najvyšší súd ako súd dovolací odmietne bez toho, aby došlo k jeho vecnému prejednaniu.

Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za formalistické, keďže nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu ako základný predpoklad pre preskúmanie opodstatnenosti dovolacieho dôvodu bránil najvyššiemu súdu sa dovolaním ako takým vôbec zapodievať.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd postupoval v súlade s procesno-právnu úpravou regulujúcou dovolacie konania a dovolanie odmietol pre nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu, neprekročil medze vlastnej prieskumnej právomoci, ktoré sú dané práve dovolacími dôvodmi, ktoré musí vymedziť dovolateľ. V súlade s § 440 CSP totiž dovolací súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré dovolateľ uvádza vo svojom dovolaní.

Keďže najvyšší súd svoje rozhodnutie vo veci odmietnutia dovolania sťažovateľky zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí relevantnej časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom krajského súdu

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 21. novembra 2016, t. j. sťažovateľka podala sťažnosť v tejto časti zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako oneskorene podanej.

Zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovateľka začiatok plynutia zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odvodzovala odo dňa, kedy bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručené právnomu zástupcovi (21. júla 2017). Sťažovateľka zrejme vychádzala z v zásade ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej sa lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ale s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). K okolnostiam, ktoré zjavne vylučujú aplikáciu uvedeného právneho názoru, patria predovšetkým také, pri ktorých sťažovateľ v zmysle platnej právnej úpravy nedisponuje oprávnením podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorým podľa jeho tvrdenia mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, t. j. ak je dovolanie v konkrétnom prípade zjavne neprípustné. V takýchto prípadoch lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde začne plynúť odo dňa nadobudnutia

právoplatnosti rozhodnutia, ktoré predchádzalo podaniu neprípustného dovolania (IV. ÚS 553/2012).

Za okolnosť vylučujúcu aplikáciu citovaného právneho názoru možno považovať aj odmietnutie dovolania v súlade s § 447 písm. f) CSP z dôvodu, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP. Procesnou povinnosťou dovolateľa, ktorý je v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP povinne zastúpený advokátom je vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod. Procesná povinnosť je tu nevyhnutne previazaná s procesnou zodpovednosťou za obsah a kvalitu spracovania dovolania a prejavuje sa v dôsledkoch upravených priamo v procesno-právnom kódexe [(§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 2 CSP a § 432 ods. 2 CSP), k tomu pozri aj uznesenie veľkého senátu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017].

Aplikujúc uvedené právne názory na vec sťažovateľky, možno podľa názoru ústavného súdu konštatovať, že jej dovolanie postihnuté nedostatkom vyvolaným zanedbaním procesnej povinnosti vymedziť dovolací dôvod (dôvody) bolo zjavne (už na prvý pohľad) odsúdené na odmietnutie. V takomto prípade nemožno dovolanie (z materiálneho hľadiska) považovať za účinný mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto na vec sťažovateľky nie je aplikovateľná judikatúra ústavného súdu o začatí plynutia lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy až po rozhodnutí dovolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2017